

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - علوم ریاضی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی ۳ (نیمایی - واحدی)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۶/۰۵		سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه	
سازمان آموزش و پرورش استان مرکزی			

ردیف	سؤالات	نمره
۷	دلائل آموزان گرامی اضمن تبریک فرارسیدن میلاد خجسته ی امام محمد تقی ، جواد الائمه - علیه السلام - و آرزوی بهروزی و شادکامی برای شما ، خواهشمند است با خط خوانا به پرسش های زیر پاسخ های سنجیده بدهید.	
الف	معنی لغت: (۳ نمره)	
۱	معنی واژه ها و اصطلاحات مشخص شده را بنویسید .	۰,۵
۲	«باز زین و برگ را بر گرده ی گهرها و گرتدها نهادند.»	۰,۵
۳	«اسلام نوروز را جلای بیشتر داد، شیرازه بست و آن را با پشتوانه ای استوار از خطر زوال مصون داشت.»	۰,۲۵
۴	«سر سبزترین بهار تقدیم تو باد اوای خوش هزار تقدیم تو باد.»	۰,۲۵
۵	«گویی لذیذترین غذاها را تناول می کرد.»	۰,۲۵
۶	«... پس رفعتی نوشت ...»	۰,۲۵
۶	«کنار استخر ، اصلان گاری اش را شسته بود و داشت مال بندها را محکم می کرد که مشدی حسن را دید.»	۰,۲۵
ب	معنی شعر و تشریح: (۶ نمره)	
۷	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید .	۱
۸	«در هنگام بلا شرکت بوده است ، در وقت فراغ موافقت اولی تر .»	۱
۹	«باید به مژگان رفت گرد از طور سینین باید به سینه رفت زین جا تا فلسطین»	۰,۵
۱۰	«از دست و زبان که برآید کز عهده ی شکرش به در آید؟»	۰,۵
۱۱	«بباید به کام تو خون ریختن ببینی تکاپوی و آویختن.»	۰,۵
۱۲	«سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید نامش دل شد.»	۰,۵
۱۳	«باز کشید از روش خویش پای در پی او کرد به تقلید جای.»	۰,۵
۱۴	«هر کودکی با این پیام به دنیا می آید که خدا هنوز از انسان نومید نیست.»	۰,۵
۱۵	«این ره ، آن زاد راه و آن منزل مرد راهی اگر بیا و بیار»	۰,۵
۱۶	«از گزند داس دروگر وقت هیچ روینده را زنهار نیست.»	۰,۵
۱۶	«جهان را به چشم جوانی مبین.»	۰,۵
ج	درک مطلب: (۴ نمره)	
۱۷	در بیت «ای مرغ سحرآ عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد.» مراد از جان شدن و ببر نیامدن آواز چیست؟	۰,۵
۱۸	مفهوم مصراع دوم بیت مقابل چیست؟ «که ایرانیان را به کشتن دهم خود اندر جهان تاج بر سر نهم»	۰,۵
۱۹	«باب دندان» در جمله ی «باب دندان شاه گریه های قاجاریه» چه مفهومی دارد؟	۰,۵
۲۰	مقصود از «آفتاب» در بیت «چارق و پاتابه لایق مر تورااست آفتابی را چنین ها کی رواست؟» چیست؟	۰,۵
۲۱	بیت «بی سر و پا گدای آن جا را سر ز ملک جهان ، گران بینی.» بر کدام صفت عاشقان خدا تاکید دارد؟	۰,۵

۰.۵	با توجه به عبارت زیر به سؤال مطرح شده پاسخ دهید. « مگه یک کوه تاریخی دارد و این کوه یک آشنای صمیمی. این کوه را از مگه و این آشنا را از آن بگیرید، دیگر چیزی باقی نمی ماند جز یک مشت افسانه ی درهم و برهم. منظور از « این کوه » و « این آشنا » را بنویسید.	۲۲
۰.۵	در بیت زیر منظور شاعر از مصراع دوم چیست؟ «راز، نهان دار و خموش و خموشی تلخ بود ان چه جگرسوزه بود باز جگرسازه شود.»	۲۳
۰.۵	با توجه به بیت «اگر چه تلخ باشد فرقت یار دراو شیرین بود امید دیدار» چه زمانی جدایی دلپذیر است؟	۲۴
	خود آزمایی : (۴ نمره)	۵
۰.۵	با توجه به فیلم نامه ی « کمال الملک » شخصیت « تدین » و « رضا خان » را چگونه ارزیابی می کنید؟	۲۵
۰.۵	پیام محوری داستان « گاو » را بنویسید. (دو مورد کافی است).	۲۶
۰.۵	در بیت زیر منظور از « دل ابری » و « چشم بارانی » را بنویسید. « به پاس یک دل ابری، دو چشم بارانی پر است خلوتم از یک حضور نورانی »	۲۷
۰.۵	مصراع «هر روز عاشورا و هر جا کربلا بود.» اشاره به کدام حدیث مشهور دارد؟	۲۸
۰.۵	مقصود از «مدد لعل لب» در بیت زیر چیست؟ «روی کسی سرخ نشد بی مدد لعل لب بی تو اگر سرخ بود از اثر غازه شود»	۲۹
۰.۵	در شعر «ولادت که روزگاری از گوهر نور بود / به سوی بلوغ می خزد و آن گاه که تاج بر سرش نهادند ...» منظور از «تاج» چیست؟	۳۰
۰.۵	دو ویژگی نثر بیهقی را بنویسید.	۳۱
۰.۵	در عبارت « آفتاب ، خار و خس مزرعه ی چشم تو » چرا شاعر ، آفتاب را خار و خس چشم جانباز می داند؟	۳۲
	دانش های ادبی : (۳ نمره)	هـ
۰.۵	در داستان منظور از «لحن» چیست؟	۳۳
۰.۵	در عبارت زیر یک تشبیه بیابید و آن را بنویسید. «... خانه ی آب و گل آدم ، من می سازم بی واسطه ، که در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد.»	۳۴
۰.۵	در بیت زیر دو آرایه ی ادبی مشخص کنید. «فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد»	۳۵
۰.۵	در بیت زیر دو آرایه ی ادبی مشخص کنید. «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی»	۳۶
۰.۵	نام دو کتاب «عرفانی - تعلیمی» را بنویسید؟	۳۷
۰.۲۵	کتاب «بخارای من ، ایل من» نوشته ی کیست؟	۳۸
۰.۲۵	قالب شعر زیر را مشخص کنید. « ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وهم مجلس تمام گشت و به آخر رسید عمر وز هر چه گفته اند و شنیدیم و خوانده ایم ما همچنان در اول وصف تو مانده ایم »	۳۹
	حفظ شعر: (۱ نمره)	و
۰.۵	ابیات زیر را کامل کنید. اندوه دل نگفتم الا یک از هزاران چند روی چو گل و قامت چون است	۴۰
۰.۵	همچو بگشا چشم و بین کاندر خاک	
۲۰	جمع نمرات	سر بلند باشید